

Verordening inwonersvoorstel Coevorden

De raad van de gemeente Coevorden;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, bijlagenr. 1303;
gelet op het bepaalde in artikel 149 van de Gemeentewet;
besluit:
vast te stellen de navolgende

Verordening inwonersvoorstel Coevorden

Artikel 1 Begrippen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Inwonersvoorstel: een gemotiveerd voorstel van een ingezetene om een onderwerp of een voorstel op de agenda van de vergadering van de raad te plaatsen;
- b. Raad: de gemeenteraad van Coevorden;
- c. College: het college van burgemeester en wethouders van Coevorden;
- d. Agendacommissie: de commissie zoals genoemd in artikel 3 van het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad Coevorden 2015;
- e. Raadscommissie: de commissie zoals genoemd in artikel 2 van de Verordening op de raadscommissie Coevorden 2015;
- f. Ingezetenen: personen ingeschreven in de basisregistratie personen van de gemeente Coevorden.

Artikel 2 Verzoek inwonersvoorstel

1. De raad plaatst een inwonersvoorstel op de agenda van zijn vergadering, indien daartoe door een ingezetene een geldig verzoek is ingediend.
2. Een verzoek is niet ontvankelijk indien het:
 - a. niet door tenminste 50 ingezetenen zoals genoemd in artikel 3 lid 1 wordt ondersteund,
 - b. een onderwerp als bedoeld in artikel 4 bevat, of
 - c. niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5.

Artikel 3 Reikwijdte

1. Ingezetenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de raad, alsmede ingezetenen van de gemeente van zestien jaar en ouder die met uitzondering van hun leeftijd voldoen aan de vereisten voor het kiesrecht van de leden van de raad kunnen een inwonersvoorstel indienen.
2. Als peildatum voor lid 1 geldt de situatie op de dag van indiening van het verzoek.

Artikel 4 Uitgesloten onderwerpen

1. Een inwonersvoorstel kan geen betrekking hebben op:
 - a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad;
 - b. een vraag over de uitvoering van het gemeentelijk beleid;
 - c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht;
 - d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur;
 - e. een onderwerp waarover korter dan een jaar voor indiening van het inwonersvoorstel door de raad een besluit is genomen, tenzij nieuwe argumenten tot een nieuwe afweging zouden kunnen leiden.
2. Een inwonersvoorstel over een onderwerp of voorstel dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad, maar wel valt onder de bevoegdheid van het gemeentebestuur, zendt de raad, eventueel vergezeld van zijn advies, door naar het college of naar de burgemeester in de hoedanigheid van portefeuillehouder.
3. Het college of de burgemeester behandelt een onderwerp of voorstel als bedoeld in lid 2 als ware het een inwonersvoorstel.

Artikel 5 Indiening verzoek

1. Het verzoek tot plaatsing van een inwonersvoorstel op de agenda van de vergadering van de raad wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van de raad. Formulieren voor indiening van een inwonersvoorstel zijn bij de griffie verkrijgbaar en kunnen – na invulling – weer bij de griffie worden ingediend. De griffie zal de initiatiefnemer gedurende de verdere procedure adviseren en begeleiden.
2. Het verzoek bevat ten minste:
 - a. een nauwkeurige omschrijving van het inwonersvoorstel;
 - b. een toelichting op het inwonersvoorstel;
 - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening(en) van de initiatiefnemer(s);
 - d. een lijst met de voornamen, achternamen, adressen, geboortedata en handtekeningen van de ingezetenen die het verzoek ondersteunen.
3. Voor de indiening van het verzoek wordt gebruik gemaakt van het in bijlage 1 van deze verordening opgenomen model.
4. De agendacommissie toetst of het inwonersvoorstel voldoet aan de in artikelen 3 tot en met 5 gestelde eisen.
5. De raad gaat niet tot de vaststelling van een inwonersvoorstel over dan nadat het college in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ten aanzien van het voorstel kenbaar te maken. De voorzitter stelt het inwonersvoorstel zo spoedig mogelijk na ontvangst in handen van het college.

Artikel 6 Behandeling voorstel

1. De agendacommissie agendeert het inwonersvoorstel indien het voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 5, voor de eerstvolgende vergadering van de raadscommissie na de datum van ontvangst daarvan. Er zitten tenminste drie weken tussen de datum van ontvangst van het inwonersvoorstel en de dag van de raadscommissievergadering.
2. De voorzitter van de raadscommissie nodigt de initiatiefnemer schriftelijk uit voor de vergadering waarvoor het inwonersvoorstel is geagendeerd. De initiatiefnemer of zijn plaatsvervanger heeft tijdens deze vergadering de gelegenheid om zijn inwonersvoorstel mondeling nader toe te lichten.
3. De raad agendeert het inwonersvoorstel voor zijn eerstvolgende vergadering na de in het eerste lid bedoelde raadscommissievergadering, indien het voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 5.
4. Zo spoedig mogelijk nadat de raad over het inwonersvoorstel een besluit heeft genomen, wordt dit besluit bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad en een nieuws- of huis-aan-huisblad.
5. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt van het besluit mededeling gedaan aan de initiatiefnemer.
6. De initiatiefnemer wordt daarna ingelicht over de vervolgstappen die nodig zijn voor de uitwerking van het inwonersvoorstel.

Artikel 7 Evaluatiebepaling

Uiterlijk 2 jaar na inwerkingtreding van deze verordening evalueert het college de werking daarvan en doet voor zover nodig voorstellen tot wijziging van de verordening.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening inwonersvoorstel Coevorden.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad, gehouden op 28 juni 2016.

voorzitter griffier

B.J. Bouwmeester J. Kuipers-Meijering

Bijlage

Formulier inwonersvoorstel

Aan de gemeenteraad van Coevorden
Ter attentie van de voorzitter van de raad

Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende voorstel/onderwerp op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen:

Toelichting op voorstel/onderwerp

Achternaam

Voornamen

Adres

Postcode en plaats

Geboortedatum

Handtekening

Het verzoek gaat vergezeld van een lijst met de gegevens van tenminste 50 initiatiefgerechtigden die het verzoek steunen. Van elke ondersteuner staan op deze lijst de volgende gegevens vermeld: achternaam, voornamen, adres, geboortedatum en handtekening.

Het inwonersvoorstel kunt u indienen bij de raadsgriffier

Adres: Postbus 2, 7740 AA Coevorden

Email: info@coevorden.nl

Telefoon: 14 0524

Lijst initiatiefgerechtigden

	Achternaam	Voornamen	Adres	Geboortedatum	Handtekening
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					

- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 28.
- 29.
- 30.
- 31.
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.
- 37.
- 38.
- 39.
- 40.
- 41.
- 42.
- 43.
- 44.
- 45.
- 46.
- 47.
- 48.
- 49.
- 50.

Toelichting inwonersvoorstel

1. Algemeen

In de door de raad vastgestelde notitie "Nieuwe Ronde, Nieuwe Kansen" is de mogelijkheid voor de bevolking om invloed te hebben op de agenda van de gemeenteraad benoemd als een van de belangrijke elementen van een andere verhouding tussen gemeente en bevolking. De werkgroep evaluatie vergadermodel gemeenteraad Coevorden heeft op verzoek van de raad vervolgens in de notitie "Nieuwe kansen, samen benutten 2016" een voorstel gedaan om de burgers meer te betrekken bij de onderwerpen die op de raadsagenda kunnen worden geplaatst. In die notitie zijn daarvoor randvoorwaarden geformuleerd. De werkgroep heeft vervolgens op verzoek van de raad een concreet voorstel in een ontwerpverordening uitgewerkt.

Een burgerinitiatief geeft burgers het recht om zelf direct onderwerpen letterlijk op de politieke agenda te plaatsen en daarmee hun vertegenwoordigers voor een keuze te plaatsen. De VNG heeft daarvoor modelbepalingen ontwikkeld. Deze hebben als basis gediend voor de voorliggende Verordening inwonersvoorstel Coevorden. De term burgerinitiatief is, aansluitend op de naamgeving in de notitie "Nieuwe kansen, samen benutten 2016" vervangen door de term "inwonersvoorstel". Met medewerking van eerder genoemde werkgroep uit de raad zijn de uitgangspunten en randvoorwaarden uit deze notitie vertaald in de ontwerpverordening.

Het inwonersvoorstel is één van de mogelijkheden om participatie van burgers bij de beleidsvorming en besluitvorming door de gemeenteraad te stimuleren.

Het inwonersvoorstel is een uitgewerkte vorm van het petitieright. Dat is het in de Grondwet vastgelegde recht voor eenieder een schriftelijk verzoek in te dienen bij het bevoegd gezag. Het verschilt ervan doordat de raad zich verplicht door burgers – procedureel correct – ingediende onderwerpen of voorstellen op zijn agenda te zetten en te behandelen. Het inwonersvoorstel kan op die manier de participatie en betrokkenheid van burgers vergroten en geeft hen de mogelijkheid direct invloed uit te oefenen op de politieke agenda. Onderwerpen die de gemeenteraad naar hun idee zou moeten agenderen, maar die door de raad (nog) niet zijn opgepakt, kunnen met inachtneming van bepaalde voorwaarden op de raadsagenda worden geplaatst. Natuurlijk hebben burgers ook andere mogelijkheden om te participeren in politieke besluitvormingsprocessen, zoals inspraak of interactieve beleidsvorming. Inspraak wil zeggen dat de politiek een (concept)voorstel doet, waarna burgers hun mening over dat voorstel kunnen geven. Interactief beleid houdt in dat de politiek burgers in een vroeg stadium vraagt mee te denken over een onderwerp. Idealiter speelt de mening van de burgers een belangrijke rol in het uiteindelijke besluit of beleid. Zowel inspraak als interactief beleid is bedoeld om het draagvlak voor beleid te vergroten. In beide gevallen ligt het initiatief om de burger bij het beleid te betrekken bij de politiek. Het inwonersvoorstel legt het initiatief echter bij de burger zelf.

Het inwonersvoorstel is een instrument voor burgers om een nieuw onderwerp of voorstel op de agenda van de raad te plaatsen. De raad moet vervolgens over dit punt beraadslagen, mits aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Om het inwonersvoorstel een volwaardige plaats te geven en om de participatie en betrokkenheid van burgers daadwerkelijk te vergroten, is het inwonersvoorstel zo laagdrempelig mogelijk gemaakt en met zo min mogelijk voorwaarden omgeven. De voorwaarde, dat het om nieuwe voorstellen of onderwerpen dient te gaan, voorkomt dat voorstellen die reeds door de raad zijn afgehandeld opnieuw op de agenda komen.

2. Inwonersvoorstel

In voorliggende regeling is volstaan met eenvoudige procedureregels. Een grote hoeveelheid regels zou de burgers kunnen ontmoedigen. Het is dus van belang te zorgen voor korte lijnen en eenvoudige procedures.

2.1 Doel en definitie

Het inwonersvoorstel is gedefinieerd als de mogelijkheid voor ingezetenen om eigen voorstellen of onderwerpen op de agenda van de raad te plaatsen, mits aan procedurele en inhoudelijke vereisten is voldaan. Vervolgens vindt reguliere besluitvorming plaats. Doel is burgers maximale zekerheid te bieden over behandeling van hun initiatief. Die behandeling wordt gegarandeerd, doordat de raad zich verplicht om het onderwerp op de raadsagenda te plaatsen.

Het inwonersvoorstel is een activiteit van één of meer burgers:

- gericht op bevordering van het algemeen belang;
- die een meerwaarde voor de gemeenschap heeft;
- die in het publieke domein plaatsvindt;
- waarbij de overheid op enig moment een rol speelt,
- maar waarbij de initiatiefnemers "geestelijk eigenaar" van het initiatief blijven.

Essentieel voor het inwonersvoorstel is dat de initiatiefnemers "geestelijk eigenaar" blijven. De rol van de overheid is slechts faciliterend. Het is voor de politiek niet mogelijk een voorstel zonder toestemming

van de initiatiefnemers aan te passen of (onherkenbaar) te veranderen. De burgers zullen hun eigen idee dus altijd kunnen blijven herkennen.

2.2 De bevoegdheden van de raad

Het inwonersvoorstel is een instrument om de positie van de raad te versterken, omdat het de legitimiteit van raadsbesluiten vergroot en omdat het de betrokkenheid van burgers bij de gemeentelijke politiek wezenlijk inhoud geeft.

2.3 Voorwaarden

Het tast in zekere mate de bevoegdheid van de gekozen raad aan om de eigen agenda vast te stellen. Het is daarom gerechtvaardigd het initiatief aan voorwaarden te binden.

De voorwaarden zijn van drieërlei aard:

- procedureel;
- communicatief;
- inhoudelijk.

Procedureel

Om het inwonersvoorstel succesvol te laten zijn, is ervoor gekozen, naast een eenvoudige en heldere procedure, een aantal andere procedurele en inhoudelijke eisen te stellen. Het inwonersvoorstel is ook een mogelijkheid om jongeren, die de kiesgerechtigde leeftijd nog niet bereikt hebben, bij de politiek te betrekken. De vereiste leeftijd van initiatiefgerechtigden is met het oog daarop laag gehouden. Om burgers de kans te geven zich te richten op de inhoud van hun voorstel en niet op het voldoen aan al te veel procedures, is ook het aantal ondersteuners laag.

Communicatief

Voorlichting aan burgers is van groot belang. Burgers dienen op de hoogte te worden gesteld van het bestaan van het inwonersvoorstel en, mochten zij besluiten van dit recht gebruik te maken, van de procedures en vereisten. Naast een actieve voorlichting is het natuurlijk ook aan raadsleden zelf – in hun rol als volksvertegenwoordigers – om burgers te wijzen op het bestaan van het inwonersvoorstel. De griffie(r) is het meest geschikt om een initiatief te ondersteunen en te begeleiden. De griffie staat de raad terzijde en voert taken uit namens de raad. Als uitvloeisel van de rol van politieke aansturing, die de raad in het duale stelsel vervult, ligt het voor de hand dat de griffie in de uitwerking van die rol de raad terzijde staat ook als het gaat om inwonersvoorstellen.

Inhoudelijk

Het gaat hier om antwoord op de vraag waaruit het inwonersvoorstel kan en mag bestaan. In voorliggende regeling is er voor gekozen dat zowel een onderwerp als een voorstel in een inwonersvoorstel kunnen worden opgenomen. Indien alleen het onderwerp wordt genoemd moeten nog wel vervolgspraken gemaakt worden. Aan de indieners kan dan bijvoorbeeld gevraagd worden de door hen voorgestane oplossingsrichting aan te geven. Betrokkenheid van de initiatiefnemers, die tenslotte "geestelijk eigenaar" blijven, bij de uitwerking is derhalve geboden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In deze verordening is in overeenstemming met de notitie "Nieuwe kansen, samen benutten 2016" er voor gekozen de term "inwonersvoorstel" te hanteren ter aanduiding van het voorstel (of onderwerp) dat door een burger bij de raad kan worden ingediend. Het biedt de mogelijkheid dat burgers een onderwerp bij de raad aandragen, zonder dat een concreet voorstel is bijgevoegd. Uiteraard staat het burgers vrij om een concreet voorstel in te dienen. Het is aan de raad om te beslissen of het nadere uitwerking door de indieners behoeft.

Artikel 2

Uit dit artikel volgt dat de raad een inwonersvoorstel op de agenda van een raadsvergadering moet plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door een ingezetene. De gemeenteraad zal zich in dat geval dus moeten uitspreken over het inwonersvoorstel. Van een geldig verzoek is sprake als (a) het onderwerp van het inwonersvoorstel niet in artikel 4 is uitgezonderd en (b) aan de in artikel 5 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan. In artikel 3 (zie hierna) wordt nader omschreven wanneer iemand een inwonersvoorstel kan doen. Op de behandeling is de reguliere procedure voor raadsbesluiten van toepassing. Eerst bespreking in de raadscommissie, met daaraan gekoppeld het (in)spreekrecht. Daarna beraadslaging en besluitvorming in de gemeenteraad. Dit is uitgewerkt in artikel 6.

Artikel 3

De keuze voor deze ruime definitie van personen die een inwonersvoorstel kunnen indienen ligt voor de hand. Het gaat om de kwaliteit van het initiatief; nadere criteria kunnen dan onnodig belemmerend werken. Bij indiening van een inwonersvoorstel kan worden getoetst of de indiener/initiatiefnemer voldoet aan de vereisten. Het verzoek vindt immers formeel op dat moment plaats. Om te kunnen onderzoeken of op dat moment wordt voldaan aan de vereisten, zijn verschillende gegevens nodig. Welke dat zijn wordt geregeld in artikel 5.

Artikel 4

Het is weinig efficiënt om de raad te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover de raad uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid heeft.

Daar komt bij dat de afstand tussen burger en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de burger na het doorlopen van de inwonersvoorstelprocedure te horen krijgt dat de raad niets met het inwonersvoorstel kan doen, omdat hij "er niet over gaat".

Een vraag over gemeentelijk beleid kan ook geen onderwerp van een inwonersvoorstel zijn. Voor dit soort vragen staan andere wegen open, zoals het spreekrecht in de raadscommissievergadering. Ook moet voorkomen worden dat het inwonersvoorstel andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop is bepaald dat het inwonersvoorstel geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het gemeentebestuur kan inhouden. Tenslotte is het evenmin de bedoeling dat zaken, die recent nog in de raad aan de orde zijn geweest, opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een inwonersvoorstel. Een inwonersvoorstel dat wordt doorgestuurd naar college of burgemeester als portefeuillehouder, is geen inwonersvoorstel meer volgens de definitie van artikel 1 van deze verordening. Lid 3 is bedoeld om te voorkomen dat college of burgemeester een initiatief om die reden terzijde kan schuiven.

Artikel 5

Het ligt voor de hand om het inwonersvoorstel bij de voorzitter van de raad te laten indienen. Een inwonersvoorstel wordt ingediend door middel van een standaardformulier. Op dit formulier zal de initiatiefnemer naast het voorstel en een toelichting in ieder geval zijn personalia moeten aangeven. Ter voorkoming van fraude met namen kan gevraagd worden naar personalia, zoals adressen en geboortedata. Op grond van deze gegevens kan worden onderzocht of het initiatief de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft. Indien een verzoek niet aan de eisen voldoet wordt in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht verzoekt eventuele gebreken te herstellen. Indien dat niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt wordt het verzoek buiten behandeling gelaten. De controle op de indieningsvereisten vindt plaats door de agendacommissie.

Artikel 6

De burger moet erop kunnen vertrouwen dat de agendacommissie zijn voorstel spoedig toetst aan de vereisten en een besluit neemt over de behandeling. Afhankelijk van de ervaringen in de praktijk kan worden bezien of inwonersinitiatieven in de toekomst rechtsreeks op de agenda voor de gemeenteraad kunnen worden geplaatst.

In voorliggende verordening wordt ervoor gekozen het inwonersvoorstel via de commissie naar de raad te laten gaan. In de raadscommissie is er spreekrecht en kan het college zijn standpunt inbrengen. De termijn van drie weken voor de behandeling in de raadscommissie is voldoende om het voorstel te kunnen controleren.

Verzoeken waarover de raad niet bevoegd is, kan de raad doorzenden naar het college of de burgemeester als portefeuillehouder. Met het tweede tot en met zesde lid worden vooral waarborgen gecreëerd voor transparantie bij de afhandeling van een inwonersvoorstel. Op grond van het zesde lid wordt de indiener / initiatiefnemer altijd schriftelijk meegedeeld wat er met het ingediende voorstel gebeurt. Dat kan dus een inhoudelijk besluit zijn of de mededeling dat het verzoek is afgewezen.

In deze modelbepalingen is ervoor gekozen in het midden te laten hoe raad, college of burgemeester verder met het inwonersvoorstel omgaat. Bedoeld is niet dat de raad altijd plenair het voorstel inhoudelijk moet behandelen. Het ligt wel voor de hand dat in de raadsvergadering wordt beslist over het te volgen traject, maar een besluit over een inwonersvoorstel kan uiteraard ook in een raadscommissie inhoudelijk worden voorbereid. Ook kan de raad van mening zijn dat nader onderzoek moet worden gedaan. De indiener / initiatiefnemer zal hoe dan ook steeds over het vervolgtraject worden ingelicht en waar nodig en mogelijk erbij worden betrokken.

Artikel 7

Het is gewenst aan de hand van de praktijkervaringen met deze nieuwe regeling te evalueren en te toetsen of deze aan de verwachtingen voldoet. Afhankelijk van de bevindingen kunnen verbetervoorstellen worden gedaan. Het ligt voor de hand dat een vertegenwoordiging uit de raad wordt betrokken bij deze evaluatie.